

Волинський національний університет ім. Лесі Українки

Бібліотека

Серія "Дослідники Волині. Дати і долі"

Вип. 20

Йозеф Панек

(1880–1961)

Біобібліографічний нарис до 140-річчя від дня народження

Луцьк – 2020

УДК 5(01)
П 16

Йозеф Панек (1880-1961) [Електронний ресурс] : біобібліогр. нарис до 140-річчя від дня народж. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Електрон. текст. дані. - Луцьк, 2020. - Бібліогр.: 6 назв.

Висвітлено бібліографічну інформацію про дослідника рослинного світу Волині Йозефа Панека.

Дослідник рослинного світу Волині

Йозеф Панек – один із талановитих і маловідомих вчених-ботаніків першої половини ХХ ст., життєвий шлях та творча діяльність якого нерозривно пов'язані з Волинню, Рівненщиною та Польщею.

Йозеф Панек народився 15 жовтня 1880 р. в с. Отичка поблизу м. Рівного в родині чеських колоністів, які поселилися на Волині в другій половині ХІХ століття. Його дідусь Август Панек був професором Празького університету, а батько, Францішек Панек, займався будівництвом водяних млинів на Волині. Йозеф навчався у початковій школі в м. Заславль та в Житомирській класичній гімназії, яку закінчив у 1901 р. У тому ж році він вступив до Київського університету Святого Володимира, де вивчав природничі науки, спеціалізуючись на ботаніці. Свою педагогічну діяльність розпочав як вчитель природничих дисциплін та географії.

Чималий період свого життя Й. Панек займався вивченням рослинності в межах території сучасної Рівненської області, зокрема відкрив відділ флори і фауни Рівненщини з особливо рідкісними екземплярами. Йому належить також дослідження унікального природного куточка Волині – Вишневої гори, що розташована поблизу с. Городок, неподалік від Рівного. Тут науковець виявив багато рідкісних для Волині видів степових рослин, зробив їх науковий опис та зібрав гербарій. Він неодноразово порушував питання про необхідність охорони рослинності цього куточку.

Результати своїх багаторічних наукових досліджень рослинного світу Волині Йозеф Панек узагальнив і описав у працях: «Рослинність околиць Рівного», яка була опублікована в рівненському науково-краєзнавчому щорічнику «Rocznik Wołyński» в 1939 році, «Комплекс вишеньки степової (*Prunetum fruticosae*) і його досягнення» («Rocznik Wołyński», 1931), «Вишнева гора на Волині», опублікована в краківському журналі «Ochrona Przyrody» в 1933 році, «Степова та скельна рослинність лісової Волині» («Rocznik Wołyński», 1939). На сторінках рівненської газети «Червоний прапор» ним публікуються ряд краєзнавчих матеріалів про природу Волині, її охорону: «Азалія понтійська», «Лікарські рослини Ровенщини», «Янтар на Ровенщині», «Мінерали Ровенщини» та інші.

Унікальна ботанічна колекція, яку зібрав Йозеф Панек, зберігається у фондах Волинського краєзнавчого музею в Луцьку та Рівненського краєзнавчого музею. На жаль, праці Й. Панека мало відомі сучасним дослідникам і цінна інформація та оригінальні наукові ідеї, які в них містяться, майже не залучені до активу сучасної науки.

Рекомендовані джерела:

1. Гуцман М. Систематична структура адвентивної фракції флори Волинської височини [Електронний ресурс] / М. Гуцман, С. Гуцман // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Біологічні науки. – Луцьк, 2015. - № 2. - С. 17-22. - Режим

доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvynu_2015_2_5 (дата 01.10.2020). – Назва з екрана.

2. Ланшина Н. Йозеф Панек - дослідник рослинного світу Волині [Електронний ресурс] / Н. Лакшина // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. / Держ. іст.-культур. заповідник м. Острога, Острозьке науково-краєзнав. т-во «Спадщина» ім. князів Острозьких. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 51-54. – Режим доступу: <https://eprints.oa.edu.ua/2298/1/6.pdf> (дата звернення: 01.10.2020). – Назва з екрана.
3. Мельник В. І. Йозеф Панек – дослідник рослинного світу Волині [Електронний ресурс] / В. І. Мельник // Перспектива : інформ. портал, м. Нетішин. – Режим доступу: <https://perspekt.org.ua/news/1594> (дата повідомлення: 01.11.2010. – дата звернення: 25.09.2020). – Назва з екрана.
4. Панек Йозеф (1880–1961) [Електронний ресурс] / підгот. Н. М. Кожан // Музейні фахівці Рівненщини : біобібліогр. покажч. / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Н. М. Кожан, Л. М. Малишева ; ред.: О. Л. Промська, З. М. Тирак, Л. Г. Сахнюк ; відп. за вип. В. П. Ярощук. – Рівне, 2014. – С. 108–110. – Режим доступу: <http://libr.rv.ua/data/library/img/30.pdf> (дата звернення: 05.10.2020). – Назва з екрана.
5. Стасюк М. Історія вивчення адвентивної фракції флори Волинської височини [Електронний ресурс] / М. Стасюк, С. Лико // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Біологічні науки. – Луцбк, 2016. - № 7. - С. 73-78. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvynu_2016_7_17 (дата звернення: 05.10.2020). – Назва з екрана.
6. Яремчук В. Участь Юрія Шумовського в організації музейної справи на Рівненщині під час німецької окупації 1941–1944 років [Електронний ресурс] / В. Яремчук // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – Львів, 2019. – Вип. 23. – С. 459–473. – Режим доступу: <http://www.inst-ukr.lviv.ua/download.php?portfolioitemid=101> (дата звернення: 25.09.2020). – Назва з екрана. – Й. Панек – один із основних наукових співробітників Рівненського краєзнавчого музею.